

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Frýdlant, Mládeže 884

Mládeže 884, 464 01 Frýdlant

Identifikátor školy: 600 010 511

Termín konání inspekce: 3. až 7. květen 2004

Čj.:	h4-1213/04-5216
Signatura:	kh4dx531

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, občanská výchova, základy společenských věd, dějepis, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika a tělesná výchova studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Frýdlant, Mládeže 884, se sídlem Mládeže 884, 464 01 Frýdlant, bylo zřízeno jako příspěvková organizace na dobu neurčitou. Zřizovatelem školy je Liberecký kraj se sídlem U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec 1.

V souladu s rozhodnutím o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (dále jen rozhodnutí o zařazení do sítě škol) s účinností od 23. října 2001 škola v současnosti vyučuje obor 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné, studium denní, délka studia 8 roků.

V době inspekce školu navštěvovalo 215 žáků v osmi třídách osmiletého studia. Povolená kapacita školy 240 žáků byla využita na téměř 90 %.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku zabezpečuje 19 pedagogických pracovníků. Jeden z nich nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (důchodce, který vyučuje 16 hodin hudební výchovy). Dva vyučující splňují podmínku pouze pedagogické způsobilosti. Při přidělování úvazků se dobře daří respektovat aprobaci učitelů. Výchovná poradkyně splňuje požadavky kvalifikace včetně délky praxe.

Organizaci chodu školy zajišťuje ředitel a jeho zástupce. Systém řízení je promyšlený a pečlivě propracovaný na základě dlouhodobých zkušeností vedení školy. Organizace činnosti a provozu školy je podrobně popsána v organizačním a provozním řádu. K přenosu informací mezi pracovníky školy je kromě osobního styku využíván také vnitřní informační systém školy – intranet. Jako další zdroje informací učitelům slouží nástěnka ve sborovně, pedagogické rady a provozní porady. Sedm předmětových komisí a komise výchovného poradenství pracují spíše neformálně, avšak pravidelně a efektivně.

Řízení pedagogických i nepedagogických pracovníků je založeno na demokratických principech, na důvěře v osobní odpovědnost jedinců. Při práci s pedagogickými pracovníky postupuje vedení školy osobně, kompetence a úkoly jsou delegovány promyšleně a adresně. Individuálně je řízena práce školníka, který má na starosti činnost dalších provozních zaměstnanců. Začínající a nekvalifikované učitele škola nemá.

Hospitační činnost vedení školy je prováděna velmi sporadicky – v době inspekce za letošní školní rok pouze jediná hospitace. Kontrolu každodenního chodu školy provádějí ředitel

a jeho zástupce průběžně, podle aktuální potřeby, písemné záznamy výsledků nepořizují. Ke kontrole slouží také celostátní srovnávací testy a tím možnost porovnání výsledků s žáky jiných gymnázií.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, jeho věkový průměr je vyšší. Při hledání vhodných pedagogů se projevují problémy regionálního města – byt, vyžití po stránce pracovní i mimopracovní.

O další vzdělávání pedagogických pracovníků mají zájem především vyučující jazyků, poklesl zájem ze strany vyučujících přírodovědných předmětů. Problémem jsou nedostatečné finanční prostředky a omezená dopravní dostupnost na nabízené akce. Často dochází ke zrušení akcí ze strany jejího pořadatele.

Mimořádné pracovní výsledky jsou oceňovány podle předem stanovených a projednaných kritérií. Systém pravidelného sebehodnocení pracovníků není v organizaci vžitý.

Česká školní inspekce (dále jen ČŠI) hodnotí personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hlavní budova školy (původně soud) je z roku 1899, její druhá část (původně věznice) byla renovována v roce 1992. I přes snahu o údržbu se jedná o zařízení, které by potřebovalo zásadnější opravy a úpravy. Od poslední inspekce byla kompletně přebudována polovina dříve kritizovaného sociálního zařízení. Kmenové učebny pro osm tříd osmiletého gymnázia jsou vybaveny starším opotřebovaným nábytkem, prostředí učeben není nijak zvlášť podnětné, učebny mají zašlou, někde i špinavou malbu. V suterénu budovy jsou žákovské šatny. Naopak příjemným dojmem působí chodby, kde jsou vystaveny různé žákovské práce z hodin výtvarné výchovy. Kromě kmenových učeben slouží pro výuku odborné učebny (jazyků, biologie, fyziky, chemie, výpočetní techniky, hudební výchovy a výtvarné výchovy) a laboratoř chemie.

Škola s výjimkou venkovního asfaltového hřiště na odbíjenou nemá vlastní sportovní zařízení. Za pronájem sportovního stadionu a sportovní haly platí Tělovýchovné jednotě Slovan Frýdlant nájemné.

Velmi pěkná, dobře uspořádaná a vybavená je knihovna školy. Rozsáhlý knižní fond, předplacené odebírané časopisy, příjemné posezení a možnost použít kopírky i počítače s připojením na internet – žáci často využívají. Měsíčně je uskutečňováno přibližně 200 výpůjček. Studovna s devíti počítači zapojenými do školní počítačové sítě je zájemcům k dispozici denně.

Příležitost koupit si občerstvení poskytuje v dopoledních hodinách školní bufet. Oběd si žáci mohou zakoupit v blízké centrální jídelně.

Žáci plnící povinnou školní docházku dostávají od školy zapůjčené ucelené řady učebnic. Ve vyšších ročnících pedagogové odborné tituly doporučují. Studenti si je pořizují v závislosti na stupni jejich využití ve výuce.

Kabinety, laboratoře a učebny jsou vybaveny starými pomůckami kritizovanými již v předcházející inspekční zprávě před třemi roky. Vyučující cizích jazyků mají magnetofony a kazety k učebnicím, učebnice jsou doplněny pracovními sešity, opakovaně žádají o koupi videa. Na dobré úrovni je materiální zázemí matematiky a chemie. Velmi dobrou úroveň má vybavení výpočetní technikou. Ve školní počítačové síti se třemi servery jsou kromě učebny výpočetní techniky, studovny a knihovny zapojeny další tři učebny (jazyková, biologie

a fyziky) a také všechny kabinety a kanceláře školy. Díky bezdrátové technologii je možné připojení dalších počítačů v prostorách školy.

Ve škole již třetím rokem úspěšně studuje nevidomá žákyně. Práci jí usnadňují speciální učební pomůcky: notebook se skenerem, Braillův zobrazovač a speciální tiskárna. Na základě rozsáhlého úsilí vedení školy se je podařilo opatřit díky pomoci Nadace českého rozhlasu Světluška, Speciálního pedagogického centra pro zrakově postiženou mládež v Liberci a dalších zainteresovaných a oslovených institucí.

Materiálně-technické zázemí školy není širší veřejností využíváno.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je problémem. Dlouhodobě chybí i minimální finanční prostředky na běžnou údržbu.

Materiálně-technické podmínky pro výuku vybraných předmětů jsou dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Vyučovaný obor 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné souhlasí s údajem uvedeným v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Nevidomá žákyně v tercii i žák oktávy, který je upoután na vozík, studují podle kvalitně zpracovaných individuálních vzdělávacích programů, se kterými byli seznámeni všichni pedagogové školy.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Výuka ve škole probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Porovnání učebních plánů s rozvrhem hodin a reálnou výukou prokázalo jejich shodu. Časově tematické plány rozpracovávají učitelé do týdnů, zbytečně podrobné časové členění má za následek disproporce v plánované a reálné výuce. Povinná dokumentace je vedena dobře a ve sledovaných předmětech průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vyučovaných oborů.

Ředitel školy a jeho zástupce průběžně provádějí kontrolu plnění učebních osnov a předepsané pedagogické dokumentace.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je zpracován pečlivě a respektuje zásady psychohygieny. V několika případech jsou předměty s dvouhodinovou dotací umístěny dva dny za sebou, což z hlediska výuky není optimální.

Práva žáků ve školním řádu nejsou konkrétně specifikována, pouze jsou zmíněny právní normy, ze kterých se práva žáků odvíjejí.

Základem vnějšího informačního systému jsou schůzky s rodiči a oznámení na webových stránkách školy. Konkrétní informace o prospěchu žáků jsou také na internetu, ale jsou rodičům přístupné pouze pod heslem. Širší veřejnost dostává další informace prostřednictvím regionálního tisku (Frýdlantský zpravodaj, Liberecký den) a městského rozhlasu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovnému poradenství se věnuje druhým rokem plně kvalifikovaná pedagožka, která absolvovala studium výchovného poradenství. Ve své činnosti se zaměřuje na řešení výukových, případně výchovných obtíží studentů, především z nižších ročníků. Koordinuje vzdělávání dvou integrovaných žáků. Součástí její práce je rovněž poradenství pro volbu vysoké školy. Vede základní dokumentaci, nabízí konzultační hodiny žákům i rodičům.

Velmi pozitivním rysem je úzká spolupráce mezi výchovnou poradkyní a metodičkami primární prevence. Vytvářejí tým, který je základem kvalitního poradenského systému.

Hodnocení primární prevence sociálněpatologických jevů je uvedeno vzhledem k uskutečněné tematicky zaměřené inspekci v části „Tematická zjištění“.

Výchovné poradenství pozitivně ovlivňuje pedagogický proces školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře

Výuku sledovala ČŠI v pěti hodinách českého jazyka a literatury (dvě hodiny mluvnice, tři hodiny literatury) u tří vyučujících. Všichni jsou pro výuku odborně a pedagogicky způsobilí. Tato skutečnost se kladně promítla do věcné a odborné správnosti výuky.

Doložená příprava učitelů na vyučování byla v souladu s cíli vzdělávacího programu. Jeho obsah (tematické celky) rozpracovali učitelé do týdenních časových plánů. Rozpis učiva daným způsobem zajišťuje kontinuitu výuky. Porozumění látce podpořili učitelé v konkrétních hodinách využitím mezipředmětových vztahů čerpajících z jejich druhého aprobačního předmětu. S tématem hodiny seznamovali žáky pravidelně, výukový cíl nezdůrazňovali. Při výuce respektovali vzdělávací potřeby integrovaných žáků a vytvořili jim náležité podmínky. Zásadu spojení teorie s praxí prosazovali méně výrazně.

Výuka probíhala v kmenových třídách, jejich prostředí nepůsobilo esteticky. Stěny byly nevymalované, výzdoba nesladěná. Chyběly dlouhodoběji nainstalované pomůcky se vztahem k výuce předmětu zejména ve třídách nižších ročníků víceletého gymnázia. Školní nábytek byl starý a opotřebovaný, škola však započala s jeho obnovou (třída sekundy). Materiální podpora výuky se jevila jako průměrná. Vyučující kromě učebnic použili několik kopírovaných textů, jeden portrét básníka a v hodině literatury zpřístupnili žákům krátký poslech ukázky z díla probíraného autora.

Vyučující uplatňovali pouze frontální způsob vyučování nedoplňovaný dalšími organizačními formami přispívajícími ke zkvalitnění tradičních postupů a forem školní práce (např. párová práce, skupinová a kooperativní výuka, využití diferenciací). Z prostředků podporujících větší individualizaci výuky se jim dařilo zařazovat pouze zadávání a vyhodnocování samostatné práce. Z metod aplikovali informačně-receptivní metodu a metodu reproduktivní, při kterých role vyučujícího převažovala a žáci se stali pasivními příjemci informací. Někteří učitelé proto museli vynaložit úsilí na udržení pozornosti žáků. Tempo výuky bylo přiměřené, psychohygienické podmínky, za nichž se výuka uskutečňovala, se jevily ČŠI jako optimální.

Při vyučování komunikovali s vyučujícími pouze žáci s výraznou vnitřní motivací k učení a ačkoliv se učitelé snažili vytvořit prostor pro diskusi k probíranému tématu, nedařilo se jim žáky náležitě aktivizovat. Větší výkonnost shledala ČŠI při reprodukci dříve probíraných témat formou individuálního zkoušení, glosování výkladu učitele a odpovědí na kladené otázky.

Vážnější kázeňské problémy během sledované výuky nevznikaly, obě strany respektovaly vzájemně vymezená pravidla chování.

Hodnocení a klasifikace žáků učiteli probíhají pravidelně, převažuje však písemné ověřování znalostí nad ústním. Individuální zkoušení bylo vyučujícími spravedlivě a citlivě zdůvodněno, což nesporně ovlivnilo přístup hodnocených žáků k učení. Učitelé využili i vzájemné hodnocení žáků, nikoliv však sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický jazyk, německý jazyk, konverzace v anglickém jazyce)

Hodnocení výuky předmětu cizí jazyk se uskutečnilo na základě hospitací v pěti hodinách německého jazyka u tří vyučujících, ve třech hodinách anglického jazyka u dvou vyučujících a jedné hodině volitelného předmětu konverzace v anglickém jazyce. Z celkem pěti vyučujících předmětu jsou čtyři pro výuku odborně a pedagogicky způsobilí, jedna vyučující má pouze pedagogickou způsobilost.

Zpracované časově tematické plány garantují návaznost učiva na dříve probírané tematické okruhy dané osnovami předmětu pro nižší a vyšší gymnázium. Plány jsou podkladem pro bezprostřední přípravu učitelů do jednotlivých hodin. Cíle hodin stanovili vyučující s ohledem k aktuálnímu stavu třídy, zpravidla vnímali vzdělávací potřeby žáků, náplní hodin a volenými činnostmi saturovali jejich očekávání. Většina vyučujících promyslela zpřístupnění učiva využitím dostupných pomůcek a auditivní techniky.

Vyučovalo se v kmenových třídách, v jedné hodině v učebně cizích jazyků, která se vybavením a uspořádáním nábytku od ostatních tříd nelišila. Její výzdoba se k vyučovaným jazykům nevztahovala. Výuka byla velmi dobře materiálně zajištěna zejména učebnicemi pro výuku anglického jazyka, jejichž výběr respektuje i věk žáků. Pro předmět německý jazyk nevyhovují učebnice pro primu a sekundu, které nepostihují schválené pravopisné změny. Žáci kromě učebnic pracovali s pracovními listy, mapami, obrazovým materiálem a dalšími pomůckami. Použité materiály i audioteknika (poslech kazet s nahrávkou textů v podání rodilých mluvčích, cvičení pro procvičování) zvýšily efektivitu výuky a zapamatování probíraných jevů.

Výběr forem a metod práce ve většině hodin byl účelný a přiměl žáky k aktivní spolupráci s učiteli. Vymezený čas byl využit efektivně. Vyučující střídali společné frontální a individuální činnosti. Při samostatné práci se přihlíželo k individuálnímu tempu, žákům byla zajištěna možnost okamžité sebekontroly. Hodiny byly zahajovány sdělením cíle. Součástí výuky většiny hodin byl nácvik poslechu a práce s vyslechnutým textem, jejichž cílem byl rozvoj recepčních dovedností a porozumění obsahu. Vyučující neopomněli nacvičovat správnou výslovnost a intonaci. Výběr činností směřoval k rozvoji slovní zásoby, výuka měla zřetelnou komunikativní orientaci. Nové učivo bylo dostatečně procvičeno.

V hospitovaných hodinách byl zřejmý zájem žáků o výuku. Zařazené motivační prvky průběžně posilovaly jejich pozornost.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla dodržována, osobnost žáka byla respektována. Mluva žáků byla na velmi dobré úrovni, verbální a neverbální komunikace učitelů byla přiměřená a účelná. Učitelé převážně hovořili a zadávali pokyny ve vyučovaném jazyce. Vztah vyučujících k žákům byl pozitivní.

Při prověřování učiva byli učitelé objektivní, hodnocení mělo motivační charakter. Analýza chyb byla provedena citlivě po ukončení žákova ústního projevu, zkoušelo se ústní i písemnou formou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenských vědách (občanská výchova, základy společenských věd a dějepis)

Česká školní inspekce navštívila jednu hodinu občanské výchovy, dvě hodiny základů společenských věd a čtyři hodiny dějepisu. Hospitace proběhly u tří vyučujících splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Ve sledovaných hodinách probíhala výuka po odborné stránce správně. Učivo kontinuálně navazovalo na předcházející témata a bylo v souladu s osnovami. Cíle výuky byly většinou stanoveny a odpovídaly věku žáků. Ve všech hodinách byla patrná příprava vyučujících.

Inspektovaná výuka probíhala v kmenových učebnách zařízených starším školním nábytkem. Vybavení tříd v nižších ročnících doplňovaly nástěnné pomůcky vztahující se k vyučovaným předmětům. Při hospitované výuce nedošlo k výraznějšímu využití pomůcek s výjimkou dvou hodin prvního ročníku.

Většina zhlédnutých hodin měla jasnou a přehlednou strukturu. Jednalo se převážně o výkladové vyučovací jednotky s funkční frontální výukou. Některé hodiny byly pojaty metodou přednášky. Naopak jedna hodina dějepisu byla vhodně obohacena o prvky kooperativního učení. V další hodině občanské výchovy měla výuka charakter řízeného rozhovoru učitelky s žáky. Pestřejší a interaktivnější vyučování bylo zaznamenáno v nižších ročnících víceletého gymnázia. Tempo výuky bylo intenzivní, avšak odpovídalo věku i schopnostem žáků. Převážně nedocházelo k zařazení relaxačních chviliek nebo častějšímu střídání činností.

Ve většině hodin nebyla zaznamenána cílená motivace žáků, což se projevilo na jejich průměrné aktivitě. Vyšší míru aktivity a motivace k učebním činnostem projevovali především žáci prvního ročníku při výuce občanské výchovy a dějepisu.

Žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor, této možnosti zejména ve vyšších ročnících příliš často nevyužívali. Učitelé měli velmi dobrý verbální projev a rovněž své žáky vedli ke spisovnému vyjadřování. Klima tříd nebylo narušováno, ve třídách převládala klidná až mírně pasivní atmosféra.

V závěru většiny sledovaných hodin došlo ke krátkému shrnutí probíraného učiva, většinou však chybělo zhodnocení práce žáků. Hodnocení probíhala průběžně v hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenskovědních předmětech jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (matematika, chemie, biologie)

Matematika, biologie a chemie se vyučují v hodinových dotacích, které souhlasí s generalizovaným učebním plánem gymnázia s osmiletým studijním cyklem. Ředitel školy využil disponibilní hodiny na posílení výuky matematiky o jednu hodinu v tercii, kvintě, sextě a septimě, biologie o jednu hodinu v primě (zaměřeno prakticky), biologie a chemie o dvě hodiny v oktávě. Ve všech ročnících kromě kvarty a oktávy je vždy jedna hodina matematiky, v sextě a septimě jedna hodina chemie dělená na dvě skupiny (cvičení a laboratorní práce). V rámci volitelných předmětů se v oktávě vyučují seminář a cvičení z biologie a z matematiky.

Česká školní inspekce hospitovala u všech pedagogů, kteří sledované předměty ve škole vyučují. Učitelé splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně projevilo v odborné úrovni výuky. Při přípravě vyučovacího procesu pedagogové vycházeli z časově tematických plánů, jejichž součástí je i plán laboratorních prací v biologii a chemii. Zjištěné skluzy proti plánované výuce byly způsobeny opakovanou absencí některých učitelů a změnou pedagogů během školního roku. Česká školní inspekce nezjistila neplnění učebních osnov. Kontinuitu výuky mezi ročníky i předměty zajišťovala spolupráce učitelů v rámci předmětových komisí. Stanovené vzdělávací cíle odpovídaly standardu gymnaziálního vzdělávání.

Bezprostřední příprava učitelů na konkrétní hodiny se značně lišila od precizních, do detailů promyšlených vyučovacích jednotek až po hodiny s improvizací podle aktuální situace ve

třídě. Některé nedůsledně připravené hodiny nedovolovaly efektivní využití vyučovacího času, pracovalo se frontálně, všichni žáci stejným tempem, bez diferenciací v počtu nebo náročnosti úkolů, což bylo zvláště nevýhodné v hodinách cvičení z matematiky.

Většina hospitovaných hodin byla vhodně strukturována, učitelé žáky vždy seznamovali s vyučovaným tématem, ojedinele i se vzdělávacími cíli. Výuka byla většinou dostatečně názorná, věcně správná, logicky provázaná, srozumitelná, aktualizovaná o nové poznatky, případně o regionální informace. Žáci byli pozorní, dobře spolupracovali, vyjadřovali se odborně přesně. Prvky aktivního učení nebo kooperace ve skupinách nebyly využity. Učitelé zařazovali stejné vyučovací metody v nižších i vyšších ročnících gymnázia, u mladších žáků chyběla větší pestrost činností. Celý vzdělávací proces byl nejčastěji zaměřen na přesnost, logické uspořádání (systém) a dostatečný rozsah předávaných informací, méně na možnost jejich využití při řešení problémových úkolů. Pouze v některých hodinách učitelé probírané učivo průběžně opakovali a upevňovali. Někdy v závěru vyučovacích jednotek chyběla zpětná vazba pro učitele i žáky o naplnění stanovených cílů.

Laboratorní práce z chemie i biologie byly pečlivě připraveny, dobře zorganizovány a úspěšně zrealizovány. Žáci septimy řešili úkoly podle zadaných návodů samostatně, v primě neměli pravidla práce ještě zažita a učitelka, která nastoupila teprve v březnu po mateřské dovolené, je musela vést po jednotlivých dílčích krocích. Zpracovávané protokoly z laboratorních prací pedagogové pravidelně kontrolovali a klasifikovali.

Učitelé během školního roku pravidelně hodnotili ústní i písemné výkony žáků. Klasifikaci zaznamenávali do přehledů na vnitřní počítačové síti, kterou přes heslo mají přístupnou i zákonní zástupci žáků. V jedné z hodin chemie ČŠI zaznamenala i sebehodnocení žáků. Předložené čtvrtletní práce z matematiky byly pečlivě opraveny. Jejich obsah odpovídal podle zápisu v třídních knihách učivu probíranému v daném období. Známkování bylo objektivní, souhlasilo s předloženým procentuálním rozložením pro jednotlivé klasifikační stupně.

Výuka probíhala v příjemné, uvolněné atmosféře. Žáci bez obav kladli doplňující otázky, dokázali i přesně formulovat, v čem mají problémy. Ve většině hospitovaných hodin byla ve vztahu vyučujících a žáků patrná vzájemná tolerance a respektování se. Pedagogové se vyjadřovali kultivovaně, převážně spisovně. Žákům poskytovali dostatečný prostor pro vyslovení vlastního názoru.

Předložená maturitní témata měli učitelé pečlivě připravena, včetně souvisejících příkladů, textů, tabulek, obrázků, schémat a grafů. V chemii bylo jejich zpracování příkladné.

Žáci (hlavně nižších ročníků) se ve všech sledovaných předmětech zapojovali do systému olympiád a soutěží, kde v posledních letech dosáhli v okresních, ojedinele i krajských kolech několikrát umístění do třetího místa.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, chemii a biologii hodnotí ČŠI jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Hospitace se uskutečnily v pěti hodinách u dvou vyučujících fyziky, oba splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti.

Velké zpoždění oproti časovému rozvržení učiva je zapříčiněno mimořádnou situací vzniklou dlouhodobým onemocněním obou vyučujících. Stanovené cíle výuky, i když nebyly žákům většinou sděleny, byly vhodné a přiměřené. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Všechny sledované hodiny až na hodinu primy, která byla v kmenové učebně, proběhly v odborné učebně fyziky. V ní jsou lavice s rozvody elektrického proudu, na stěnách aktuální informace vztahující se k předmětu, ve skříních různé pomůcky. K dispozici je zpětný

projektor, televizní přijímač a promítací přístroj. V hospitovaných hodinách nebyla použita žádná technika, ale ve třech hodinách byly provedeny pokusy i ukázány pomůcky názorně doplňující probíranou látku. S výjimkou použití tabulek v jedné hodině v žádné jiné nebyly použity učebnice.

Převažovala vedoucí role učitelů jako organizátorů výuky. Jejich výklad byl srozumitelný, ale poněkud zdouhavý. Zejména mladší žáci se však nebáli zeptat na různé věci, vyučující ochotně a kvalifikovaně na dotazy reagovali. Tempo bylo pomalé, což překvapovalo zejména vzhledem ke zpoždění v probírané látce. Nebylo třeba zařazovat chvilky relaxace.

Vyučující ve všech hodinách používali pouze frontální metodu výuky, nevyskytovala se týmová spolupráce žáků. Většina žáků působila dojmem, že nemají o výuku zvláštní zájem.

Ve třídách bylo příjemné klima, zřejmě v důsledku dobrého oboustranného vztahu mezi učiteli a žáky. Stanovená pravidla komunikace byla akceptována, učitelé podporovali výchovu k toleranci. Možnosti vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse žáci příliš nevyužívali.

Menší počet podkladů pro klasifikaci souvisí s výše uvedenou mimořádnou situací. Nebylo zaznamenáno žádné hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Slovně byli žáci vyučujícími povzbuzováni a chváleni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a výpočetní technice

Hospitovány byly celkem tři hodiny u vyučujícího, který splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Využití disponibilních hodin pro posílení výuky v kvartě a realizaci tohoto předmětu v kvintě a oktávě umožňuje, aby se žáci lépe seznámili se současnými možnostmi výpočetní techniky a měli příležitost si získané znalosti a dovednosti procvíčit.

Zpoždění oproti časovému plánu je způsobeno také tím, že vyučující uvádí hodně nepodstatných podrobností. Chybí zaměření na dobré ovládnutí základů práce s počítačem. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Učebna informatiky a výpočetní techniky umožňuje práci jedenácti žákům na samostatných pracovištích. Učitel může díky programovému vybavení WinVNC „ukázat“ svou obrazovku na všech monitorech žáků. Ti mohou také na svých monitorech vidět obraz, který je snímán kamerou. Tuto možnost učitel používá náhradou za klasickou tabuli. Učebnice nejsou ve výuce používány, sešity nejsou povinné, jejich úroveň je spíše horší. V době inspekce chyběl v učebně její řád.

Vzhledem k charakteru předmětu a počtu žáků se jednalo o výuku skupinovou. Žákům bylo předáváno velké množství informací, verbální projev vyučujícího byl zbytečně hlasitý, chyběla mu modulace. Tempo výuky bylo rychlé s řadou informací, ne všechno asi žáci chápali. Chyběla zpětná vazba, která by umožnila zjistit, zda žáci probrané látce porozuměli a zda dokáží získané znalosti a dovednosti použít. Ve sledovaných hodinách žáci neprojevovali žádnou velkou aktivitu ani zájem o předmět.

Klima třídy bylo klidné, role učitele byla dominantní. Žákům byl dáván prostor pro vyjadřování vlastního názoru, většinou však zůstávali pasivní. Nedochovalo k porušování pravidel dohodnuté komunikace.

Ke klasifikaci slouží konkrétní úlohy, které jsou hodnoceny bodovým systémem. Známek za pololetí není mnoho.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a výpočetní technice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Navštíveny byly tři dvouhodiny u různých vyučujících tělesné výchovy. Výuka je organizována do dvouhodinových bloků s ohledem přesunů žáků na sportoviště, která jsou mimo školu.

Stanovené cíle výuky byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy a prostorovým možnostem výuky. Vhodným způsobem byla do výuky zapojena nevidomá žákyně z tercie, které vyučující za pomoci spolužáků věnovala potřebnou individuální péči.

Pouze jedna vyučující splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, další dva mají hodinami tělesné výchovy doplněný úvazek svých odborných předmětů. Přesto měla zejména výuka děvčat kvarty velmi dobrou úroveň.

Dvě hospitace se uskutečnily na městském sportovním stadionu, kam si vyučující potřebné náčiní nosí. Hlavní náplní hodin byly atletické disciplíny, pro které nejsou na stadionu právě optimální podmínky (skok daleký). Další výuka byla realizována na školním asfaltovém hřišti (nácvik odbíjené) a v okolí školy. Žáci měli na tělesnou výchovu vhodné oblečení a obutí, převlékali se ve školních šatnách.

Všechny hodiny se vyznačovaly klasickou stavbou – nástup a oznámení průběhu výuky, rozcvičení, hlavní činnost (nácvik nových dovedností nebo hra), zklidnění, zakončení a zhodnocení hodiny. Učitelé dokázali většinu nacvičovaných činností předvádět, poukazovali na chyby a opravovali je. Vhodně byly zařazovány prvky protahovací a uvolňovací, které sloužily pro relaxaci. Tempo výuky bylo přiměřené věku žáků.

Týmová spolupráce se projevovala hlavně při míčových hrách. Aktivita žáků byla velmi rozdílná od skutečného zájmu děvčat z kvarty až po malý zájem některých chlapců a děvčat ze sexty.

Klima hodin nebylo ničím zvláštní, žáci respektovali učitele jako dobré organizátory. Pravidla komunikace a slušného chování byla oběma stranami bez problémů dodržována.

V záznamech klasifikace vedených na intranetu chybí ve všech třídách z tělesné výchovy jakékoliv hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola evaluační nástroje používá, ale nemá je systematicky popsány a zpracovány.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy celkově jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce na sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálněpatologických jevů. Prevenci koordinuje třetím rokem kvalifikovaná učitelka, která má o danou oblast výrazný zájem. V problematice primární prevence se cíleně vzdělává.

Činnost je realizována podle velmi kvalitního preventivního programu zaměřeného především na výchovu k zdravému životnímu stylu a předcházení výskytu sociálněpatologických jevů. Plán prevence je diferencovaný podle jednotlivých vyučovacích předmětů a obsahuje

konkrétní formy práce. Efektivnost prevence je každoročně vyhodnocována a zveřejňována. Ve škole probíhá řada vhodně koncipovaných projektů, zároveň jsou průběžně připravovány další preventivní aktivity. Škola spolupracuje s rodiči v rámci Sdružení rodičů, přátel a dětí školy a při třídních schůzkách. Zároveň poskytuje veřejnosti maximálně otevřené informace ve výroční zprávě.

Metodička je v úzkém kontaktu s výchovnou poradkyní a další pedagožkou specializující se na prevenci šikany. Atmosféra ve škole je podnětná a tvůrčí, vztahy mezi učiteli a žáky jsou dobré. Převládající pozitivní vztah žáků k prostředí školy vyplývá i z výsledků zadaných dotazníků. Prostředí školy je hodnoceno jako bezpečné a podnětné. Byl zaznamenán nízký počet negativních jevů, nezvyšuje se ani jejich závažnost. Řešení konkrétních případů je prováděno vhodnými způsoby.

Škola se problematikou prevence sociálněpatologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině organizace se shodují (mimo dodatku příspěvková organizace) s rozhodnutím MŠMT čj. 11 559/2002-21 ze dne 20 února 2002 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 23. října 2001.

Vyhodnocení anonymního dotazníku, který byl v rámci tematicky zaměřené inspekce dán žákům sexty a septimy ukázal, že školu chápou jako místo, kde mohou hledat pomoc u učitelů (89 %), kde o ně v případě nehody bude dobře postaráno (87 %), kde užívání drog je neobvyklé (75 %) a projevy šikany jsou zcela ojedinělé a výjimečné (94 %). Škola poskytuje dostatek informací o nebezpečí kouření, užívání drog a jiných návykových látek (91 %). Na druhou stranu žáci uvádějí, že učitelé se jich na řadu věcí ptají, ale neberou jejich názory vážně (57 %) a konstatují menší možnosti mimoškolní činnosti organizované školou (60 %) a také méně vhodných prostorů pro trávení volného času ve škole (78 %).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT čj. 11 559/2002-21 ze dne 20. února 2002 o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 23. října 2001
2. Zřizovací listina čj. ZL-24/03-Š ze dne 6. června 2003 vydaná na základě rozhodnutí Zastupitelstva Libereckého kraje, č. usnesení 102/03/ZK ze dne 22. dubna 2003, s účinností od 22. dubna 2003
3. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22, s platností od 1. září 1999
4. Učební plány rozpracované školou pro školní rok 2003/2004 ze dne 1. září 2003
5. Učební osnovy pro gymnázia schválené MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22, s platností od 1. září 1999
6. Časově tematické plány hospitovaných předmětů, nedatováno
7. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři podle stavu žáků k 30. září 2003 na školní rok 2003/2004 ze dne 29. září 2003
8. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004
9. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004
10. Rozvrh hodin a přestávek pro školní rok 2003/2004

11. Rozvrh dozorů pro školní rok 2003/2004
12. Mimořádné začátky odpoledních vyučovacích hodin, nedatováno
13. Organizační a provozní řád ze dne 30. března 2001
14. Osobní spisy všech zaměstnanců školy (doklady o vzdělání)
15. Vnitřní řád školy ze dne 3. září 2001
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2003/2004 ze dne 10. září 2003 a s dodatkem ze dne 20. září 2003
17. Měsíční plány práce na školní rok 2003/2004
18. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004
19. Plány práce a zápisy z jednání předmětových komisí
20. Podkladová inspekční dokumentace
21. Dotazník pro ředitele školy
22. Koncepce rozvoje školy 2001-2005 ze dne 15. října 2003
23. Plán personálního rozvoje 2003/2004 ze dne 24. října 2003
24. Roční plán ředitele školy ze dne 5. září 2003
25. Úvazky učitelů na školní rok 2003/2004, nedatováno
26. Rozpis přespočetných hodin ve školním roce 2003/2004 ze dne 8. září 2003
27. Kritéria hodnocení práce učitelů ze dne 20. září 2003
28. Evidence stížností
29. Kniha úrazů
30. Kniha správních rozhodnutí ředitele školy pro školní rok 2003/2004
31. Žádost o individuální studijní plán ze dne 14. října 2003
32. Stanovení individuálního studijního plánu žáku školy ze dne 24. října 2003
33. Individuální výchovně vzdělávací plán Speciálního pedagogického centra pro zrakově postižené ze dne 22. září 2003
34. Individuální výchovně vzdělávací plán školy ze dne 29. září 2003
35. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2003/2004 ze dne 8. září 2003
36. „Minimální program prevence sociálně patologických jevů, zvláště protidrogové prevence na gymnáziu Frýdlant na školní rok 2003/2004“, nedatováno
37. Protokoly o maturitní zkoušce tříd oktáva A, oktáva B ve školním roce 2002/2003
38. Protokol o přijímacím řízení ze dne 23. dubna 2003
39. Protokoly z komisionálních zkoušek ve školním roce 2002/2003
40. Vybrané studijní průkazy a sešity žáků
41. Vybrané čtvrtletní práce z matematiky (prima, sekunda, kvinta, septima)
42. Výsledkové listiny různých soutěží ve školním roce 2003/2004
43. Dotazníky k tematicky zaměřené inspekci (sexta, septima)
44. Maturitní témata z českého jazyka a literatury pro školní rok 2003/2004
45. Maturitní témata z biologie, chemie a matematiky pro školní rok 2003/2004
46. Souhrn protokolů z laboratorních prací z chemie k maturitní zkoušce ve školním roce 2003/2004
47. Přehled účasti žáků v matematických olympiádách a pythagoriádách ve školních letech 2001/2002 až 2003/2004

48. Minulá inspekční zpráva z 12. prosince 2001 čj. 081-268/01-5076

49. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 18. září 2003

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky v Gymnáziu Frýdlant, Mládeže 884 má velmi dobrou úroveň. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nespĺňuje pouze jeden vyučující. Práce pedagogů se řídí jednoznačně stanovenými pravidly, probíhá v atmosféře důvěry a nekonfliktní spolupráce, systém řízení je promyšlený. K přenosu informací uvnitř školy slouží kromě každodenního kontaktu mezi zaměstnanci také dobře fungující intranet.

Škola poskytuje dostatek prostoru pro výuku osmi tříd. Pro vzdělávací a výchovnou činnost má s výjimkou výpočetní techniky horší materiálně-technické podmínky. Vybavení staršími pomůckami a didaktickou technikou však umožňuje plnit učební osnovy v teoretických i praktických činnostech.

Vyučovaný studijní obor koresponduje s posledním rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Učební plán pro školní rok 2003/2004 souhlasí se schválenými učebními dokumenty. ČŠI během inspekční činnosti nezjistila neplnění učebních osnov. Povinná dokumentace je vedena průkazně a úplně. Výchovnému poradenství se věnuje zkušená pedagožka.

Plánování a příprava na výuku jsou na dobré úrovni. Ve výchovně-vzdělávacím procesu převažuje frontální způsob výuky s dominantním postavením pedagogů. Učitelé se většinou zaměřují na věcnou stránku vyučování, méně promýšlejí vhodné metody a formy práce. Žákům většinou předávají hotová fakta, prvky aktivního učení se objevují méně často. Vyučovalo se převážně v příjemné pracovní atmosféře založené na vzájemné důvěře mezi učiteli a žáky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ano

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Pavel Procházka	Pavel Procházka, v.r.
Členové týmu	PhDr. Milan Adamec	Milan Adamec, v.r.
	Mgr. Helena Čerovská	Helena Čerovská, v.r.
	Ing. Varja Paučková	Varja Paučková, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Miroslava Luňáčková

V Liberci dne 7. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. června 2004

Razítko ano

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Alois Holas, ředitel školy	Alois Holas, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý

Dobry
Vyhovujici
Nevyhovujici

Dalši adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-29	h4-1213/04-5216
Zřizovatel	2004-06-29	h4-1213/04-5216
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.